

de tots els ex homes, ex alcaldes, ex diputats i totes les desferres i ruïnes polítiques que, relegades per a no representar mai més al poble, treballaran incansablement per la causa de *Catalunya i l'Espanya gran*, profanant, per tota paga, la sagrada voluntat del poble. Coneixedors de sos procediments, veiem també acabada aquella política de carreteres (!) amb la que conquistaren una vegada la representació de nostre districte.

No cal ponderar els beneficis morals i materials que l'implantació de la biblioteca ens reporta; la sump-tuositat, entre nosaltres, del palau dels llibres, i que, junt amb el grup escolar que es funda, formaria un complet monument a l'humana sabiduria, on els fills del poble veurien satisfet tot l'anhel de saber. Ademés, avui, moltíssims tenen necessitat de determinats coneixements i, per a adquirir-los, es veuen precisats a anar a la capital, podent-los trobar aquí i cercar-los quan ses obligacions els ho permetin, lo qual perdonarà la falta de preparació entre nostra joventut al no concórrer a aquests llocs tant dignes.

Entre nosaltres, la biblioteca té de reunir dos objectes principals: Ciència i atracció: de la primera, en farán ús els que van a ella per son propi fi; de la segona, els que hi van per a passar el temps. Els primers, necessiten obres on trobar lo desitjat, i els altres, quelcom per a passar les hores: novel·les, portfolis, revistes il·lustrades, etc., tot aixó que nostres societats havien d'haver adquirit per a que obtinguessin els fruits que es proposessin.

Per a acabar, demanem que l'ajuntament estudi la forma de millorar la subvenció; deu mirar-se en l'exemple dels que la tenen concedida, i enviar a totes les societats recreatives i polítiques una circular per a que s'adhereixin a recabar per a nostra vila tant important millora, i, també, si tenen voluntat de cooperar a la subvenció de la mateixa. Si aixó ho fa, contribuirà de debò a l'engrandiment moral i material de nostre poble.

MIQUEL GRIVÉ

Notes i comentaris

El 19 de juliol

Fa un any. El cel d'Espanya s'havia enfosquit. La tempesta udolava, i al lluny semblava oir-se el retruny del trò. El paraigües de la monarquia era obert, i es reforçaven els para-llamps...

El mig dia d'aquell dijous era un moment històric. Tota Espanya tenia els ulls fets a Barcelona. Tots els cors glatien de fè i d'esperança. L'Assemblea de Parlamentaris ens havia de revelar a altres Fwallers i no de Besalú. Ventaven el foc de la revolució, totes les classes socials, i, esperant el moment d'arborar-lo amb cosa més consistent, el mantenien tirant-hi fulles i més fulles que els de fòra rebiem d'amagat i llegiem als amics, amb la mateixa por que l'adolescent llegeix els llibres de pecat..

Fa un any, i de tot allò no recordem més sino que vàrem esguerrar el mercat, aquell dijous, perquè els pagesos també sentiren l'influència de les fulles i no estaven per brocs.

Ah! I sabem que n'ha quedat en Cambó ministre del govern d'Espanya.

Ja fa quatre anys — qui s'ho hauria pogut imaginar, aixó! — que invariablement cada dematí agafem el diari amb un deix d'inquietut. La guerra, aquesta horrible pugna entre soldats i homes, entre una raça de guerrers i una conjunció de pobles on de la civilitat s'en fa un culte, ens la fa sentir, aquesta inquietut. I els comunicats tantost ens porten un destell d'esperança, com la temensa de veure el triomf brutal de la força.

Aquests darrers dies, quan més temíem per la sort d'aquest gran poble, que vé donant al món el més alt exemple d'heroïsme i de sacrifici, ha renascut en nosaltres la fè en la victòria. Els ciutadans de les dues repúbliques — de la França i del Nord d'Amèrica, — obeint a la veu de llur cabdill fan recular enllà als soldats d'Atila. I es conjura, com en 1914, el perill de veure als barbres profanant París. I ressona altra volta la veu del poeta: «No passareu!»

En un davantal, que porta l'epigrafi «A Granollers i sa comarca», li plau, al nou director del simpàtic confrare nacionalista *Foc Nou*, «dirigir una salutació a tots els entorns del Vallès», i ofereix el seu apoi a tots els estaments socials, «perquè — diu el senyor Compte — tota causa justa que sigui en bé del Districte de Granollers, omplenarà els nostres espais per a fer-hi llur campanya».

Retornem la salutació, per la part que ens toca, al novell company de premsa, don Albert Compte, jove, advocat i doctor.

Al districte de La Bisbal s'han fet eleccions per a cobrir la vacant d'un diputat provincial, havent assolit una ressonant victòria la candidatura republicana. Per més de dos mil vots de majoria, els nostres correligionaris d'aquell districte han ofert l'acta a l'Albert de Quintana, un jove advocat de molt talent i de família netament republicana.

Que és plaent poder donar una nova com aquesta, en hores com l'actual, de dubtes i de desorientació en les fileres de la democràcia catalana i espanyola!

Diumenge passat es va fer descans dominical. A alguns ja els va agradar, ja, i els agrada aixó de fer festa. Són els que consideren que no es pot matar tot el què és gràs.

Aquests, van descansar de cos i d'esperit.

En canvi, els pobres que encare no saben que no és gens bò sopar dugues vegades, varen patir de debò. I els va cansar més una tarde de descans obligatori que una setmana de treballs forçats. Des de la una de la tarde no van reposar per a esbrinar quí venia i quí no venia i quí els prenía la parròquia, i quí faltava a la llei.

Oh, mai la llei haurà tingut aquí tants defensors, i tant desinteressats!... Tot un cos de policies honoraris ha fet néixer la disposició de fer complir el descans dominical!

L'esperit d'independència que ens adorna, no es podrà manifestar, aquí, en dies d'eleccions, ni en altres ocasions igualment senyalades; però és cert que cova en nosaltres i que s'exterioritza així que el sol d'estiu fa sentir la seva força vivificadora i comencen les festes de barri. Cada veí, per republicà que sigui, té un rei al cos, i vol l'aranya al davant de casa seva. Ell, que no se sab redressar en tot l'any; que és dèbil de naixement; que accepta el qualificatiu d'home tomaquet; que s'avé a tot i a tot s'emmotlla, i que no s'indigna com no sigui a compàs de l'indignació de l'amo, es manifesta llibre e independiente així que vé la festa del barri. Per ell, no valen amistats ni recomanacions. No hi pot res, el caciquisme, en les festes de carrer! I cada quatre veïns es constitueixen en cantó independent, i es lloguen l'orquestra per a llur regal i distracció, i fan la festa el dia que els acomoda, prescindint del calendari i no mirant si aixó pot ésser en desdoro de la serietat del sant.

Oh, beneïdes siguin aquestes festes amb anades a la font, dances soleiades, concerts que no escolta ningú, balls lluits i passades amb més seguiment que a les processons!... Elles ens donen ocasió, als esperits observadors (?) com nosaltres, de descobrir que sota el posat mansoi del nostre poble, aparentment covard, hi viu potent, l'esperit de rebel·lia que mai ens cansarem d'enaltir els busca-raons.

Granollers aviat assolirà més renom que Xicago i la mateixa ciutat de Mataró.

Aquí tots sabíem ja, gràcies al corresponsal de *La Vanguardia*, que un llamp va entrar per la finestra del darrera d'una casa, precisament perquè l'amo es deia José, i que una conilla vulgar, sense història, una modesta conilla del carrer d'en Tarafa, va *desocupar* un elefant, amb trompa i tot.

Però aixó, que sembla prou per a fer la celebrat d'un poble, és poca cosa, en comparació amb la menaça de que surti una verneda a dintre mateix d'un armari de la botiga de can Garrell.

Per are creix, amb veritable ufana, una acàcia, nascuda a la llum del dia per entre l'esclatxa d'un prestatge destinat fins are a l'exposició d'útils per a escriptori.

I aquest *fenómeno* de la naturalesa, que, de reproduir-se, podria contribuir a resoldre el problema de la repoblació forestal, es pot apreciar arribant-se un fins a l'impremta on se fa RENOVACIÓ.

Centre Republicà Autonomista

CONVOCATÓRIA. — Es crida a tots els socis del «Centre Republicà Autonomista» a una reunió extraordinària que tindrà lloc al Bar «La Bohèmia», el dissabte, dia 27, a les nou del vespre. Per l'importància dels assumptes a tractar, es prega a tots els socis que no faltin a la reunió.